

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНІЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА»

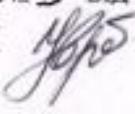

Голова призначальної комісії

Оксана СУРМАЧ

2023р.

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
для здобуття освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Протокол № 9 від « 11 » 04 2023 р.
Голова ЦК Оксана ІВАХ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови призначена для осіб, які вступають на навчання до Відокремленого структурного підрозділу «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» у 2023 році.

Програму вступного випробування у вигляді співбесіди з української мови розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018 з урахуванням програми «Українська мова. 10–11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту», затвердженої наказом МОН України № 1407 від 23.10.2017 р.

Метою проведення співбесіди є визначення рівня засвоєння вступниками теоретичних знань з різних розділів мовознавства (фонетика, графіка, орфографія, орфоепія, лексикологія, фразеологія, словотвір, морфологія, синтаксис, пунктуація), володіння абітурієнтами орфоепічними, орфографічними, морфологічними, лексичними, синтаксичними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови, ступеня сформованості вмінь вільно, комунікативно доцільно використовувати засоби державної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Співбесіда відбуватиметься в очній формі з особистою присутністю абітурієнта в аудиторії.

Вступники, які проходять співбесіду, допускаються до участі в ній за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу та екзаменаційного листка з фотокарткою.

ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ ТА ТЕМ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СПІВБЕСІДИ

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, і, щ. Фонетична транскрипція. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошенні й ненаголошенні склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрошення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальнозвживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. За старілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття

про стійкі сполучки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова є закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна є непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.

4. Морфологія

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

4.1. Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти є неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільногого роду. Число іменників. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Закінчення -а (-я), -у (-ю) у родовому відмінку однини іменників чоловічого роду. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Ступені порівняння якісних прикметників:вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (твірда й м'яка група).

4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) є порядкові. Групи числівників за будовою: прості є складені. Типи відмінювання кількісних числівників: 1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками є числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначеніх і заперечних займенників.

4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

4.8. Вигук

Вигук. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.

5. Синтаксис

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

5.1. Словосполучення

Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені і поширені.

5.2. Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розвідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоекладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

5.2.1. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення, їх структурні типи та засоби вираження. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот.

5.2.3. Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

5.2.4. Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Однорідні та неоднорідні означення. Правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Правила вживання розділових знаків у реченнях з відокремленими членами. Речення зі звертаннями. Звертання непоширені й поширені. Вставні слова, словосполучення і речення; вставлені конструкції. Розділові знаки в ускладненому реченні.

5.2.5. Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1. Складносурядне речення. Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2. Складнопідрядне речення. Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні

речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами. Розділові знаки в складнопідрядному реченні.

5.2.5.3. *Безсполучникове складне речення*. Типи безсполучниковых складних речень за характером смыслових відношень між складовими частинами реченнями: 1) з однорідними частинами реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4. *Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку*.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

6. Стилістика

Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції.

7. Орфоепія

Відображення вимови голосних (наголосених і ненаголосених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [ձ], [ձ']; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж]; 4) груп приголосних (уподібнення, спрошення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом.

8. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголосені голосні [е], [и], [օ]. Спрошення в групах приголосних. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис *н* та *нн* у прикметниках і дієприкметниках. Написання *не* з різними частинами мови.

9. Розвиток мовлення

Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

ПИТАННЯ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Українська літературна мова як унормована форма загальнонародної мови.
2. Поняття про звуковий склад. Звуки мови, їхня класифікація.
3. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків.
4. Поняття про букву. Українська алфавіт. Співвідношення між буквами та звуками.
5. Поняття про милозвучність мовлення. Засоби милозвучності українського мовлення.
6. Орфоепічні норми. Норми вимови голосних і приголосних звуків. Уподібнення приголосних звуків.
7. Уживання апострофа та м'якого знака.
8. Подвоєння букв. Спрощення в групах приголосних і його відображення на письмі.
9. Написання слів разом, через дефіс, окремо.
10. Вимова і правопис слів іншомовного походження.
11. Правопис великої літери.
12. Правопис і вимова префіксів.
13. Слово як одиниця мови. Лексичне значення слова. Основні типи лексичних значень.
14. Синоніми: поняття, значення, особливості використання в різних стилях мови.
15. Антоніми й омоніми в українській мові.
16. Активна й пасивна лексика.
17. Фразеологізми як особливий вид лексики. Багатозначність фразеологізмів.
18. Будова слова. Значущі частини слова: корінь, суфікс, префікс, закінчення. Спільнокореневі слова і форми слова.
19. Основні способи творення слів в українській мові.
20. Іменник, його значення, граматичні ознаки та синтаксична роль. Рід, число і відмінки іменника.
21. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.
22. Прикметник як частина мови. Групи прикметників за значенням. Утворення форм ступенів порівняння якісних прикметників.
23. Числівник як частина мови. Відмінювання й правопис числівників.
24. Особливості поєднання числівників з іменниками.
25. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Відмінювання й правопис займенників.
26. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Основні форми дієслова.
27. Види дієслова та творення видових форм.
28. Поділ дієслів на дієвідміни. Правопис особових закінчень дієслів.
29. Способи і часи дієслова.
30. Дієприкметник як форма дієслова. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення і вживання. Дієприкметниковий зворот.

31. Дієприслівник як особлива форма дієслова. Творення і вживання дієприслівників.
32. Прислівник. Розряди прислівників за значенням і походженням. Ступені порівняння прислівників.
33. Правопис прислівників.
34. Прийменник як службова частина мови. Написання прийменників.
35. Сполучник як службова частина мови. Правопис сполучників.
36. Частка як службова частина мови. Написання часток.
37. Написання *не* з різними частинами мови.
38. Вигук як особлива частина мови. Написання вигуків і особливості їх вживання.
39. Загальне поняття про словосполучення. Будова словосполучень. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Прості і складні словосполучення.
40. Речення, його основні ознаки. Види речень за метою висловлювання, емоційним забарвленням, будовою. Розділові знаки в кінці речень.
41. Двоскладне й односкладне речення. Типи односкладних речень.
42. Підмет, способи його вираження.
43. Присудок. Типи присудків та способи їх вираження.
44. Узгодження підмета з присудком.
45. Додаток. Способи вираження додатків.
46. Означення узгоджені та неузгоджені, способи їх вираження.
47. Обставини, поділ обставин за значенням, способи їх вираження.
48. Прикладка як різновид означення, розділові знаки при відокремленій прикладці.
49. Речення з однорідними членами. Однорідні та неоднорідні означення. Правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.
50. Речення з відокремленими обставинами, додатками. Відокремлені уточнювальні члени речення. Правила вживання розділових знаків у цих реченнях.
51. Речення з відокремленими узгодженими і неузгодженими означеннями, правила вживання розділових знаків у цих реченнях.
52. Речення зі звертаннями, вставними і вставленими конструкціями.
53. Складне речення як синтаксична одиниця. Граматичні ознаки складного речення. Засоби зв'язку частин складного речення.
54. Складносурядні речення, розділові знаки в них.
55. Складнопідрядні речення,. Основні види складнопідрядних речень. Розрізнення сполучників і сполучних слів. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
56. Безсполучникові складні речення, розділові знаки в них.
57. Поняття про пряму мову й слова автора. Розділові знаки при прямій мові.
58. Функціональні стилі української літературної мови. Усна і писемна форма українського літературного мовлення.
59. Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.
60. Мовлення. Вимоги до мовлення. Адресат і адресант мовлення. Діалогічне, монологічне мовлення. Правила спілкування.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ (СФОРМОВАНОСТЬ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК)

Вступник повинен знати:

- визначення мовних понять і термінів;
- норми сучасної української літературної мови;
- алфавіт і графічну систему української мови, принципи наголошення;
- фонетичні явища уподібнення, спрошення й чергування;
- орфографічні правила української мови;
- пряме й переносне значення слова;
- групи лексики за походженням (власне українська та запозичена) і за вживанням (загальновживана й діалектна, застарілі слова й неологізми);
- особливості будови й функціонування фразеологізмів;
- будову слова, його значущі частини;
- основні способи словотворення;
- особливості самостійних та службових частин мови;
- специфіку іменника як частини мови;
- особливості прикметника як частини мови;
- специфіку числівника як самостійної частини мови;
- особливості займенника як частини мови;
- дієслово та його особливості як частини мови;
- правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови;
- специфіку прислівника як частини мови;
- особливості службових частин мови (прийменник, сполучник, частка) та вигуку;
- особливості різних членів речення;
- основні синтаксичні одиниці (словосполучення, речення) та їх структуру;
- способи ускладнення речень, типи зв'язків у реченнях, вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень;
- основні функціональні стилі української мови;
- принципи побудови тексту власного висловлювання, його структуру та мовленнєве оформлення.

Вступник має вміти:

- спілкуватися державною мовою;
- наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм;
- визначати звукове значення букв у словах;
- розпізнавати явища уподібнення й спрошення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків;
- розпізнавати орфограми й правильно писати слова з орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки;
- пояснювати лексичні значення слів;
- добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні;
- уживати слова в переносному значенні;
- пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні;
- визначати значущі частини й закінчення слова, способи словотворення;

- розрізняти форми слова й спільнокореневі слова;
- розрізняти самостійні та служbowi частини мови;
- визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням;
- правильно відмінювати іменники;
- розпізнавати й відмінювати прикметники;
- визначати розряди прикметників за значенням;
- утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників;
- розпізнавати й відмінювати числівники;
- визначати сполучуваність числівників з іменниками;
- правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат;
- розпізнавати й відмінювати займенники;
- розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово;
- визначати види, часи й способи дієслів;
- розпізнавати дієприкметники та дієприслівники;
- розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників;
- правильно писати прислівники;
- розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки;
- розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою;
- розпізнавати частки, правильно їх писати;
- розпізнавати вигуки;
- розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення;
- розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення);
- визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком, другорядні члени речення;
- розпізнавати типи односкладних речень;
- розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями;
- добирати й конструювати складні речення;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- формулювати, добирати дoreчні аргументи й приклади, робити висновок;
- ілюструвати прикладами теоретичний матеріал;
- правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти;
- знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання;
- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання;
- дотримуватись норм літературної мови;
- створювати власні висловлювання з певною комунікативною метою;

- викладати матеріал з дотриманням норм української літературної мови, логічно та послідовно;
- виявляти багатство лексичних і граматичних засобів;
- дотримуватись етикету спілкування.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЕНТІВ ПІДЧАС СПІВБЕСІДИ

Оцінювання результатів знань абітурієнта відбувається з урахуванням: основної мети, що включає різnobічний мовленнєвий розвиток особистості; освітнього змісту навчального предмета, функціонального підходу до мовного курсу.

Об'єктами оцінювання у відповіді абітурієнтів мають бути: мовні та мовленнєві вміння й навички; знання про мову й мовлення; вміння наводити приклади до теоретичного викладу питання.

Усна відповідь повинна становити чітку, послідовну розповідь, демонструвати знання теоретичного матеріалу і вміння застосовувати їх на практиці. Обов'язковими вимогами до відповіді на питання є докладність, конкретність, вичерпність. Абітурієнт повинен аргументувати висунуті ним теоретичні положення, проілюструвати їх достатньою кількістю прикладів, простежувати взаємозв'язок між різними мовними явищами.

Вимоги до усної відповіді абітурієнта:

- ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється;
- повнота і правильність відповіді;
- логічність і послідовність викладу матеріалу;
- наведення прикладів;
- мовленнєве оформлення відповіді.

Відповідь на питання повинна виголошуватися чіткою літературною мовою. Культура усного мовлення – показник загального рівня освіченості, тому мовне оформлення відповіді має бути бездоганним.

Співбесіда передбачає усну відповідь на 5 довільних питань із загального переліку питань з української мови. За кожну відповідь на питання абітурієнт може отримати від 0 до 20 балів.

Оцінювання відповідей вступників з української мови (0-20)

Бали	Критерій оцінювання
0	Абітурієнт не дав відповіді на поставлене питання.
1-3	Відповідь фрагментарна. Ключові моменти питання не обґрунтовано. Абітурієнт допускає значну кількість помилок різних типів. Відповідь на питання неповна, нелогічна, неаргументована. Вступник не наводить прикладів.
4-5	Немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу. Абітурієнт погано орієнтується в темі питання, демонструє низькі знання, плутається в поняттях. Є помилки в наведених прикладах.
6-7	Абітурієнт демонструє часткове знання й розуміння необхідного

	матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять, використанні термінології. Відповідь вступника частково правильна або питання розкрите недостатньо.
8-9	Абітурієнт демонструє знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкрито неповно; відповідь свідчить про володіння лише окремими поняттями і термінами, фрагментарними навичками роботи. Відповідь неповна. Вступник допускає неточності в прикладах.
10-12	Абітурієнт демонструє загальні знання програмного матеріалу, допускає незначне порушення логіки викладу, що не заважає повноцінному сприйняттю відповіді. Вступник наводить лише поодинокі приклади.
13-14	Абітурієнт виявляє знання й розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває труднощі, добираючи приклади.
15-16	Відповідь на питання логічно побудована, може містити 3-4 акцентуаційні або орфоепічні помилки. Абітурієнт орієнтується в темі питання, основних мовознавчих термінах, наводить приклади.
17-18	Абітурієнт вільно висловлюється літературною мовою, демонструє грунтовні знання. Відповідь на питання повна, аргументована достатньою кількістю прикладів. Мовлення абітурієнта грамотне. У відповіді можливі 1-2 не грубі помилки, що не впливають на правильність подальшого ходу пояснення.
19-20	Абітурієнт дає повністю правильну відповідь. Відповіді на питання будь-якого рівня розкрито в повному обсязі, абітурієнт володіє нормами сучасної української мови, достатнім словниковим запасом. Усвідомлений, обґрунтований виклад основних понять з наведенням доречних прикладів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Авраменко О. Блажко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: 1ч. Київ: Грамота, 2022. 496 с.
2. Авраменко О. Блажко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: II ч. Київ: Грамота, 2022. 168 с.
3. Білецька О., Шумка М. Українська мова і література: комплексна підготовка до ЗНО та ДПА. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. 752 с.
4. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків: Ранок, 2018. 224 с.
5. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова та література. Повний курс підготовки до ЗНО. Київ: Літера ЛТД, 2022. 464 с.
6. Юшук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2012. 270 с.
7. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2008. 286 с.
8. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 392 с.

ДОДАТКОВА

1. Авраменко О., Тищенко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання: навч. посіб. для підготовки до ДПА та ЗНО. Київ: КНИГОЛАВ, 2021. 200 с.
2. Голобородько Є. П. Усі уроки української мови в 10 класі. Академічний рівень / Є. П. Голобородько, К.Ю. Голобородько, О. А. Павлик, Ю.Ю. Мельничук, І.А. Бондаренко. Харків: Основа, 2010. 329 с.
3. Дудка О. О., Шевелева Л. А. Українська мова. Комплексний довідник. 5-11 класи. Харків: Гімназія, 2011. 384 с.
4. Калинич О. Українська мова. Підсумковий тренажер: посібник для підготовки до НМТ. Тернопіль : Астон, 2022. 64 с.
5. Радищевська М. Новий довідник: Українська мова. Київ: Рідна мова, 2020. 448 с.
6. Терещенко В., Головань Г., Сергеєва Н., Кривопуст Н. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО. Київ: Генеза, 2021. 256 с.
7. Це варто знати. На допомогу старшокласникам у підготовці до ЗНО та ДПА з української мови: посібник / уклад: С.Клим, С. Коваль, Н.Осадчук. Тернопіль: підручники та посібники, 2020. 160 с.
8. Шкуратяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2007. 688 с.
9. Яцимірська М. Г. Сучасна українська мова : практикум із пунктуації: навч. посіб. / М. Г. Яцимірська. Київ: Знання, 2009. 262 с.